

Pikkukoirat – aikamme muoti-ilmio!

Vieraillessani viime keväänä (2008) Saksan Nürnbergissä, suurilla kansainvälisillä lemmikkieläinmessuilla, törmäsin konkreettisesti ilmiöön, joka ei jättänyt kylmäksi. Olin mielessäni kuvitellut koirapuolen tarjonnan koostuvan erilaisista hoitovälineistä ja ruoista, mutta ihmetyksekseni messupinta-alasta huomattavan suuri osa oli varattu erilaisten koiravaatteiden ja koiramuodin esittelyyn. Ihmeissäni katselin suuria osastoja, joilla diskomusiikin jytkeessä pienet chichut kävelivät eriskummallisissa vaatteissa ja ihmiset parveilivat ihastelemaan pikkukoirien hääpukuja, minimekkoja ja huppareita. Villitys tuntui käsittämättömältä minusta, jolle koira on lemmikki ja jolle riittää lasten pukeminen joka aamu päiväkoteihin ihan kyllästymiseen asti! Mietin asiaa vielä hotellihuoneessani illalla, selatessani messuilta keräämiäni esitteitä ja katalogia.

Virallisessa messulehtisessä oli juttua näyttelystä ja messuesittelyjen lisäksi lehteen oli haastateltu muutamia alan asiantuntijoita. Täydestä sydämestäni yhdyin erääseen eläinsuojelualan kirjoittajaan, joka artikkelissaan arvosteli lemmikkieläinteollisuutta ja businesta erityisesti pienten koirien ympärillä. Paris Hiltonin käsipuolella kulkeva suloinen pikku chicu on tietämättään saanut maailmalla aikaan villityksen, jossa kääpiökoirien myynti on huikeassa kasvussa. Amerikassa, jossa monet asiat viedään äärimilleen, ilmiö on aiheuttanut vuosittain satojen ja tuhansien pikkukoirien heitteillejätön – koruesineeseen kun kyllästyään muodin virrassa. Rescue-toiminta on saanut mittavat puitteet, kun hylätyille koirille etsitään uusia koteja ja uusia pentuja myydään ”tuutista sisään” toisesta päästä. Pikkukoirien muoti-ilmion innostamana eläintarviketeollisuus on löytänyt uuden markkina-araon,

vaikka hetken kuviteltiin, että kaikki tarvittava lemmikeille on jo keksitty. Alettiin tehdä muotivaatteita koirille, epämurkavia pitää, mutta monen omistajan mielestä niin söpöjä! Artikkelissa pohdittiin tämän ilmiön eläinsuojelullista puolta, onko enää inhimillistä eläimen kannalta, että sen pitää elää hörhelöissä ja pillihousuissa – täysin lajityypittömään tapaan, ”pikkuihmisenä”, karvaisena lapsena? Ilmiö tuotiin osaksi suurempaa yhteiskunnallista kysymystä – korvaako koira lapsen?

Törmätessäni ilmiöön nyt myös työni puolesta, huomasi, että tästä on ollut kyse koiramaailmassa jo pitkään. Monesti koiria ei enää arvostetakaan koirina, vaan niistä yritetään väen vängällä tehdä ihmisten lailla ajattelevia ”ihmeolentoja” tulkitsemalla niiden tunteita ihmisen kautta ja pitämällä niitä ympäristössä, joka monella tavalla ei vastaa sen lajityypillisiä elinolosuhteita.

Olemme jalostaneet seurakoirasta lemmikin, joka tuo lohtua yksinäisyyteen, on pettämätön kaveri ja kumppani elämän eri vaiheissa. Siinä ei ole mielestäni mitään väärää, koira on laumaeläin ja se nauttii yhdessäolosta laumansa kanssa. Olemme koiralle todellakin sen parhaita ystäviä, se on riippuvainen ihmisestä. Mutta mitä tekee ihminen? Ei enää riitäkään, että koira on ystävämme ja lemmikkimme, sen tulee mielestämme olla vielä jotain muuta. Useat meistä eivät vaivaudu tutustumaan koiraan eläimenä tai kunnioittamaan sen lajityypillisiä piirteitä. Pidämme koiria perheenjäseninä ihmislaumassa, mutta unohdamme, että koira tarvitsee laumassaan selvän paikan. Sen tulee tietää mitä siltä odotetaan ja sen tulee pystyä käyttäytymisellään viestimään, mitä se odottaa. Miten se on mahdollista, jos koiran viestimet peitetään pitsihörhelöihin ja farkkumekkoihin? Tai miten se on mahdollista, jos koira rinnastetaan ihmiseen ja sitä pidetään lapsen korvikkeena? Olen aivan varma, että suurin kärsijä tässä ihmisen leikissä on nimenomaan koira.

Koiratapaamisissa törmään usein pikkukoiriin, joilla ei ole mitään kuria – toisin sanoen, niiltä ei vaadita mitään vaan narun päässä hössöttävä ”äityli” puhuu koiran äänellä ja yrittää jatkuvasti tulkata muulle ympäristölle mitä koiran päässä milloinkin mahtaa liikkua. Liikuttavaa sinänsä, sillä koira kyllä osaisi tehdä sen

itsekin, jos sille annettaisiin siihen mahdollisuus. Tästä seuraa auttamattomasti ongelmia esimerkiksi näyttelyharjoituksissa, jossa emännän tai isännän mielestä koira ei halua näyttää hampaitaan tai että se ei tykkää kulkea ringissä, kun se kurkku kireällä kiskoo remmissä. En ymmärrä miten näille ihmisille sanoisi kauniisti, että heidän tehtävänäan lauman johtajana on sanoa koiralle, että nyt NÄYTETÄÄN hampaat ja että nyt KULJETAAN riuhtomatta remmissä. Ei sitä kysytä koiralta, jonka kuuluu olla oman laumansa alimpana: arvostettuna ja rakastettuna, mutta turvasa turhalta päätöksen teolta. Kurinpidon ei tarvitse, eikä se saa olla ankaraa. Sen on oltava määrätietoista ja päätäväistä – sen olisi oltava sitä pennusta saakka, jotta koira tuntisi olonsa rauhalliseksi ja turvallisiksi. Silloin koiran on helppo luottaa siihen, että tottelemalla emäntää tai isäntää, kaikki kääntyy parhain päin ja mitään ei tarvitse pelätä.

Kirjoituksellani haluan herätellä kaikkia lukijoita pohtimaan koiranpidon inhimillisiä puolia. Pyydän erityisesti pikkukoirien omistajia lukemaan koiraajournalia käsittelevää kirjallisuutta ja pohtimaan jo kenties ennen pennun hankintaa, miksi koira on tulossa perheeseen ja mitä siltä odotetaan? Mikäli koira hankitaan joko syntymättömän lapsen korvikkeeksi, lapsen kaveriksi, tai jo pesästä lentäneiden aikuisten lasten tuoman aukon täyttäjiksi, ei siinä sinänsä ole pahaa, kunhan muistetaan että koira ei voi, eikä sen pidä olla ihmisen kaltainen. Sen on oltava arvokas oman lajinsa arvostettuna yksilönä: koirana, joka on onnellisimmallaan ollessaan selvästi lauman ”ylimmän johdon” ohjailtavana. Jos taas koira aiotaan hankkia koristeeksi tai esiteltäväksi muotiesineeksi, kannattaa piipahtaa mielummin trendikkääseen muotiliikkeeseen ja hankkia vaikka uusi käsilaukku!

Katriina Huhtinen